

Transforming Words. Six Essays On Preaching. (A szavak átalakítása. Hat tanulmány a prédikálásról.) Edited and with an Introduction by William F. Schulz (Szerkesztette és előszót írt hozzá W. F. Schulz). Boston, 1984. 135 l.

1982 augusztusában a Chicago-i Meadville/Lombard unitárius teológiai intézetben az Amerikai Unitárius Univerzalista Egyház megbeszéléssel egybekötött előadásorozatot tartott a prédikálásról öt napon keresztül, amelyen sok gyakorló lelkész és teológiai hallgató vett részt. A munka tulajdonképpen ennek az értekezletnek a szellemi terméke, amelynek sajtó alá rendezője és a bevezetőjének írója William F. Schulz az Amerikai Unitárius Univerzalista Egyház jelenlegi elnöke.

A kötetben található hat előadás a gyakorlati teológia egyik igen lényeges területére nyújt betekintést, részletesen és alaposan tárgyalva a prédikálás elméleti és gyakorlati kérdéseit. Erről beszélnek az előadások témái:

1. David O. Rankin: A tekintély forrásai az unitárius szószéken.
2. Roy D. Phillips: A prédikálás, mint szakramentális esemény.
3. William F. Schulz: A prédikálás egzisztenciális dimenziói.
4. Joyce H. Smith: A prédikálás és a személyes átalakulás.

5. Judith L. Hoehler: A prédikátor mint próféta: a prédikálás kapcsolata a testületi dimenzióval.

6. Irving R. Murray: A jelenkori unitárius prédikálás történelmi perspektívái.

A tanulmánykötet alapmeggyőződése, hogy a prédikálás tanítható, éppen ezért nagy gondot kell fordítani rá. A prédikálás a modern világ egyik kommunikációs formája is, ezért mindig tekintettel kell lenni az időszerűsége. Új utakat, módokat és lehetőségeket kell keresni, hogy az evangélium hirdetése minél inkább kielégítse a vallásos ember lelki szükségleteit.

A munkát részletes jegyzetanyag és névmutató zárja, ugyanakkor igen értékes az ajánlott forrásanyag jegyzéke is.

Tekintettel arra, hogy prédikálásunknak szüntelenül meg kell újulnia a módszer, a tartalom és a közlés tekintetében is, a könyvet olvasóink figyelmébe ajánljuk.

(R. E.)

A bölcsesség útja. Ókori kínai gondolkodók írásaiból válogatta, a bevezetőt és a jegyzeteket írta Pászka Imre. Kriterion Könyvkiadó București 1988. 244 l.

A Téka sorozat egyik kiadványa, mely az ókori kínai gondolkodók írásaiból nyújt válogatást. Méltán számíthat nagy érdeklődésre, hiszen a mai gondolkodó ember egyre inkább igyekszik megismerni más népek gondolkodásmódját, filozófiáját.

Az ókori kínai filozófia mibenlétében eligazit Páskai Imre bevezetője, és a szemelvényeket kísérő gondos jegyzete, amely többek között felvázolja az ókori görög-római, valamint az ókínai gondolkodásmód két egymáshoz sokban hasonló, de lényegében különböző világképét.

Amíg a görög-római felfogás külső és belső indítatás hatására képes volt meghaladni a spontán hanyatló világképet, és az emberiség történetében először kulturális (anyagi és szellemi) értékeit közkinccsé tette, addig Kína földrajzi fekvésénél fogva és történelmi feltételeiből következően a civilizáció-teremtés másik útjára kényszerült. Az élethez való feltételek megteremtése, folytonosságának, valamint védelmének biztosítása állandó együttműködést és kölcsönösséget feltételezett ember és közösség kapcsolatában, amely a változatlan világképét eredményezte.

A civilizáció-teremtés egyik legfontosabb folyamata volt náluk a fokozott öntözéses földművelés, a csatornarendszer kiépítése, amely gátolta a mozgást, a helyhezköttőség hagyománytiszteletté minősült, és megakadályozta más népek civilizációs eljárására való odafigyelést. A kooperáció rendszer teremtette alá- és fölérendeltségi viszonyt fogadták el, amelyet a föltétlen tekintély elve szentesített. Ezt a merevséget az ókori görög-római filozófia jóval meghaladta, amelynek eredményeként az alkotmányuk elismerte az általános (állami) érdek mellett az egyéni érdekeket is.

A kínai állam megteremtését követően az uralom kisajátítója az Ég-Fia, a császár, akinek természetfölötti erőt tulajdonítottak. Az uralkodó a család és az állam harmóniájának megteremtésére törekedett („Ha a család rendes, az állam békés.“)

Az ókínai gondolkodás három fő irányzata: Konfuciusz tanításai, a taoizmus és a legizmus. Ezek közül a konfucionizmusé volt a vezető szerep, és Kína több ezer éves történelmének uralkodó eszmerendszere lett.

Tanításának újszerűsége abban összegezhető, hogy egy rendteremtő szervezési aktussal vélte megoldhatónak a család és az állam problémáit. Célja a nép jó kormányzása. Ennek legfontosabb eszköze, megvalósítója az írástudó, aki minden vonatkozásban a nagyobb közösség képviselője volt, akit követendő példaként állított kortársai elé. („barátkozz a legtökéletesebb erényű írástudókkal“). Fő feladata a kötelességtől átszőtt erkölcs tökéletesítése, amelynek eredménye az emberség kialakítása. Maga Konfuciusz így ír erről „Csak aki emberséges, az tudja igazán szeretni az embereket“.

Konfuciusz erkölcsstana a követésre, az utánzásra épül föl, („Ha kiváló embert látsz, arra gondoldj, hogy egyenlő légy vele“); nevelése pedig a megszokásra, amelyben a türelmesség a közömbösséggel párosulhat. „Szüleidet szolgálván hibáikra szelíden figyelmeztess őket, ha látod, hogy semmiképpen nem akarnak rád hallgatni, akkor kettőzd meg tiszteletedet anélkül hogy visszavonnád tanácsodat.“ Az egyén mint egyéniség számára nem létezett, hanem csak mint alattvaló, jóhiszemű, szülő- és tekintélytisztelő vett tudomást róla.

E tekintélyelvű életforma ellenhatásaként az írástudók körében terjedt Lao-ce vallásfilozófiája, a taoizmus, ez a sajátos ázsiai ellenzékiesség, amely a konfucionizmus racionalizmusával, szertartásokban túlzottan hangsúlyozott formalizmusával szemben individualista felfogást képviselt. Hirdette a természetességet, a magánérdekeket, visszavonulást, az evilági életből megteremtve a nemcselekvés elvét. Szerinte a jó kormányzás mindig arra törekszik, hogy a népnek ne legyen se tudása, se vágya, akinek pedig tudása van, az ne merészeljen tevékenykedni, s ekkor minden rendben lesz.

A kínai világnézet egységét valójában a legisták elvei szerint valósították meg, és nagymértékben befolyásolták az uralkodó filozófiát is.

Hirdetői vallották, hogy a törvényeken változtatni kell, ezzel megkísérelték a szokásjog változhatatlanságának megszüntetését, újítani akartak, de ez lényegében nem jelenthette a hagyományokkal való szakítást. Az erős központosított állam hívei a szervezésben, az irányításban akarták elveiket érvényesíteni. Az uralkodónak is sajátos helyet jelöltek ki. Eszerint az Ég-Fia a földön őgi megbízatást teljesít; közvetít az alattvalók és az Ég között, de ha ezt nem a szilárd erkölcs alapjain végzi, megvonhatják tőle e küldetést.

A válogatás a kormányzás, az igazgatás művészetét bemutató szövegekre összpontosított, ugyanakkor helyet kaptak esztétikai, gazdaságtani, hadművészeti stb. elképzeléseket taglaló értekezések is.

A szöveget Tőkei Ferenc magyar sinológus fordította.

S.E.

Előfizetőink figyelmébe

A Keresztény Magvető előfizetési díja 1988. évben belföldön és a szocialista országokban évi 100 lej, amelyet belföldön a lelkészi hivatalok útján vagy közvetlenül az egyházi központban (3400 — Cluj-Napoca, Bulevardul Lenin nr. 9) lehet kifizetni.

Magyarországi olvasók a Posta Központi Hírlapiroda külföldi előfizetési osztálya — Budapest VII. Lövölde tér 7 sz. fiókjánál fizethetnek elő. A többi szocialista országokból a „ROMPRESFILATELIA“ sectorul Export-import presa P.O. Box 12—201 telex 19376 prsfir, București, Calea Griviței nr. 64—66 címre kell fizetni.

Az előfizetési díj a nyugati országok részére 200 lej, amely összeg ugyancsak a „ROMPRESFILATELIA“ sectorul Export-import presa P.O. Box 12—201 telex 10376 prsfir, București, Calea Griviței nr. 64—66 címre fizetendő.

INTREPRINDEREA POLIGRAFICĂ CLUJ,
Municipiul Cluj-Napoca, Cd. nr. 3025

SEMĂNĂTORUL CREȘTIN

CHRISTIAN SOWER

Revista
Bisericii Unitariene
din R. S. România

Journal of the
Unitarian Church
in R. S. Romania

XCIV. • CLUJ-NAPOCA • 1988/4

CUPRINSUL • CONTENTS

Ziua Republicii • The Day of the Republic	209
Dr. Lajos Kovács: În slujba Bisericii • In the Service of the Church	211

STUDII • STUDIES

Fred Kenworthy: Iisus • Jesus	220
Dr. János Erdő: Când a murit Ferenc Dávid? • When Did Francis Dávid Die?	223
György Gaal (pregătit sub tipar): Însemnări autobiografice ale lui Lajos Kelemen. Partea 2. • Biographical Notes of Lajos Kelemen. 2nd Part	230

LUCRĂRI OMILETICE • SERMONS

Dr. Lajos Kovács: Casa de piatră • The House Built upon the Rock	246
Dr. Árpád Szabó: Viață slujitoare: fidelitate și răspundere • The Serving Life: Faithfulness and Responsibility	248
Ferenc Szász: „Acela este viața veșnică. • „That is the Eternal Life“	252
Așteptare • Waiting	256
Imre Gellérd: Vă propovăduiesc bucuria mare. • I Announce to You Great Joy	258
Zoltán Szabó: Izvorul bucuriei de Crăciun • The Source of Christmas Joy	261
Veghind lângă turmă • To Watch near the Flock	263
László Nagy: Legături de la suflet la suflet • Bridge Building from Soul to Soul	265
Dr. András Bodor: Amintirea lui Mózes Berde • The Memory of Mózes Berde	266
Concepte biblice • Biblical Conceptions	267
Ideii, cugetări • Ideas, Thoughts	269
VIATA BISERICESCA ȘI ȘTIRI • CHURCH LIFE — NEWS	271
RECENZII • BOOK REVIEWS	276

Colectivul de redacție • Editors

Președintele și redactor responsabil: dr. Lajos Kovács episcop. Membrii: dr. János Erdő (redactor responsabil adjunct), dr. Árpád Szabó și Dezső Szabó (redactori), György András și Lőrinc Mikó.

Redacție • Editorial Office

3400 Cluj-Napoca, B-dul Lenin, nr. 9. România, Tel.: 1 52 71

STADT HANNOVER

STADT HANNOVER

1870

1870

Faint, illegible text in the main body of the document, possibly bleed-through from the reverse side.

Faint, illegible text at the bottom of the page, possibly bleed-through from the reverse side.